

20.16 Sievennä yhdeksi murtolausekkeeksi.

a) $\frac{2-x}{3x^2} \cdot \frac{12x}{x-2}$, missä $x \neq 0$ ja $x \neq 2$

b) $\frac{12x^2}{x^2+x} \cdot \frac{x^3-x}{3x}$, missä $x \neq -1$ ja $x \neq 0$

a) $\frac{2-x}{3x^2} \cdot \frac{12x}{x-2} = \frac{-1 \cdot 4 \cdot 1}{1 \cdot x \cdot 1} = -\frac{4}{x}$
 $a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$

b) $\frac{12x^2}{x^2+x} \cdot \frac{x^3-x}{3x} = \frac{4x \cdot x(x-1)}{x(x+1)} = \frac{4x(x-1)}{x+1} = \frac{4x^2 - 4x}{x+1}$

20.21 a) Määritä luvut a ja b niin, että

$\frac{5x+1}{x^2-1} = \frac{a}{x+1} + \frac{b}{x-1}$,
 kun $x \neq -1$ ja $x \neq 1$.

$\Leftrightarrow \frac{5x+1}{x^2-1} = \frac{ax-a}{x^2-1} + \frac{bx+b}{x^2-1}$

b) Kirjoita murtolauseke $\frac{4x+3}{x^2+3x+2}$,
 missä $x \neq -2$ ja $x \neq -1$, summamana
 murtolausekkeista, joiden nimittäjät ovat
 $x+2$ ja $x+1$.

$\frac{5x+1}{x^2-1} = \frac{ax+bx-a+b}{x^2-1}$

$\frac{5x+1}{x^2-1} = \frac{(a+b)x - a + b}{x^2-1}$

Ratkaitaan yhtälöpari

$$\begin{cases} a+b=5 * \\ -a+b=1 \end{cases}$$

$2b = 6 \quad || :2$
 $b = 3 \text{ rij. } *$
 $a+3=5$
 $a=2$

Rationaaliyhtälö

Milloin $\frac{a}{b} = 0$? Kun $a=0$, $b \neq 0$ (Mj.)

Esim. Ratkaise a) $\frac{x^2-x}{x+2} = 0$ kun $x^2-x=0$
 $x(x-1) = 0$, tulen nollasäännöllä

Mj. $x+2 \neq 0$

$x \neq -2$

$x=0$ $\vee$ $x-1=0$

$x=1$

1.) $\frac{3x}{x-2} + \frac{2}{x+2} = 5$ (lasketaan kaikki saman nimiseksi)

Mj. $x-2 \neq 0$, $x+2 \neq 0$

$x \neq 2$, $x \neq -2$

$\frac{3x}{x-2} + \frac{2}{x+2} - 5 = 0$

$\frac{3x^2+6x+2x-4-5x^2+20}{x^2-4} = 0$